

EESTI SKAUT

Sisuks:

— SÕK —

A. H. Tammsaare †

Jussi pühademunad

Õnnistati rahvuslippe

Juhiseid rühma töö korraldamiseks

Salga tegevus III

Jäljed seinal

Skautid kodanliku õhukaitse tööl

Praktilist

Gaidide nürk

Toimetuse kirjakast

Teateid malevaist

XIX aastak.

Märts 1940

3

Pikema ettevalmistuse järele
ilmub eeloleval suvel

H. Michelson'i sulest
ulatuslikum põhiraamat noorte
juhtidele

Noortejuhi põhivara

Väljaande ainekogumik on kogutud autori omadest kogemustest, tähelepanekutest meie ja välisriikide noorte tööst, märkmetest noorte juhtide kursuste puhul, seejuures läbi töötades üle 200 raamatu ja muu väljaande.

Kavatsetav väljaanne ei kujune killukeste koguks, vaid pakub läbitöötatud, katsetuste põhjal koostatud ja vormi valatud süstemaatilise materjali.

Raamatu põhijooniks on võetud skautlik kasvatusmeetod.

Skautide Peastaap soovitab
raamatut tellida skaudijuhtidel!

Ulatuselt sisaldab raamat umbes 350 lk., ilmub keskmises formaadis, heal valgel siledal paberil. Varustatud selgitavate jooniste ja piltidega.

Raamatu hind ettetellimisel ainult 3 krooni.

Ettetellimine kestab 1. maini 1940. a.

Raamatu ettetellijail tuleb raamatu hind saata E. K.-Ü. „Postimehe“ posti jooksvale arvele nr. 2171.

Peale selle võtavad tellimisi vastu:

Tallinnas — „Päevalehe“ raamatukauplused Pärnu m. 10 ja Pikk t. 2.

Tartus — „Postimehe“ raamatukauplus, Suurturg 16.

EESTI SKAUT

MÄRTS

Nr. 3 – 1940

XIX AASTAK.

SÕK

Viimaks ometigi. Ja nüüd edasi veelgi kindlamatel sihtidel hoogsalt, julgelt, kuid ka ettevaatlikult.

Iga järgnev samm, mis tuleb astuda skaudijuhtide süstemaatilise ettevalmistuse teedel, peab ühtlasi olema kaugele ettenägelik. Meie jõud on piiratud, meie pingutused peavad kandma isikliku energia ja aineliste kulutuste juures maksimaalset edu.

Skautide Peastaabi ja skautluse õppetegevuse korraldajate pideva koostöö tulemusena on nüüd langetatud lõpuotsus. On avaldatud SÕK statuut või töökorraldus. Tahaks loota, et see ulatusliku tähtsusega põhjanev samm ei ole mitte ühe päeva ega aasta jaoks, vaid kujuneb baasiseks kauge ettenägelikkusega skautliikude noorte juhtide kasvatustöö eesmärgil.

Ei ole tarvidust siinkohal statuudi sisu analüüsida, sellest saab iga mõtleja skaudijuht aru isegi.

Tahan vaid rõhutada, et senise üleriigilise skaudijuhtide kursuste juhataste ümbernimetamisega Skaudijuhtide Õppekeskuseks (lühendatult SÕK) laieneb selle tegevus üsna tunduvalt. Juba käesoleval aastal on otsustatud senised üleriigil. skaudijuhtide kursused korraldada kahes kursuses, mille õppelaagritest üks langeb põhja, teine lõunapoole. Esmakordselt alustatakse hundujuhtide kursustega üleriigil. ulatuses. Kuid kõige suurema murranguna toimub esmakordselt kõrgemate skaudijuhtide kursuste teokssaamine meie oma maal.

Nendeks kursusteks oli registreerimisaeg määratud 15. märtsi peale. Kuna aga reform nõuab põhjalikku tutvustamist ja selgitamist; enne kui see üldiselt teatavaks saab, otsustati malevate õppetöö korraldajad kevadpühiks Tartusse Vahi koolitalusse kokku kutsuda. Ühtlasi on ka üldiste soovidega arvestamine põhjastanud nüüd kursusteks registreerimise pikendamise käesoleva kuu lõpuni.

Sealt edasi võib jätkuda nii SÕK laiendatud juhtide ja eriteadlaste koostöö, nii sisuline kui ka õppekeskuse materiaalne ettevalmistustöö pi-

deva hooga. Teisalt jätkub ja algab kursustest osavõtjate ridades sisuline töö esijoonest teoreetiliselt, mille kaasas aga peab meie lippkondade ja nende harude sisuline edasiviimine skautliku meetodi rakendamises edenema seda hoogsamalt tegelikul viisil.

Mee peame teravalt silmas pidama vajadust, et meie skaudijuhte ettevalmistades ei jää lootma ainult nende tulevasele tegevusele, vaid kõik töö suunamine esijoonest sellele, et just kursuste aja kestel kursustest osavõtjad tegevad oleksid pidevalt skautliku kavatustööga lippkondades.

SÕK töökava edukas teostamine nõuab esijoonest kõigi vanemate skauditegelaste, juhtide ja sõprade üksmeelset toetust ja arusaamist. SÕK juhtivad mehed on asunud sihikindlale, olgugi raskele ja pingutust nõudvale tööle abistamise ja usalduse vaimus. Kindel teadmine ja lootus, et suure ja ilusa mängu — skautluse jaoks kaptenite väljakoolitamine leiab samuti laialdast heasoovlikku vastukaja. Meie, vanemad skaudijuhid tahame rakendada oma parimad oskused, et noorematele pakkuda kõike seda, mis loob skautlikkude noorte suurehulgalise järelkasvu elurõõmsamaks ja igaks juhuks algatusvõimsaiks, kes võimelised teenima ja kandma neid kohustusi, mis meie kallis isamaa — vaba iseseisev Eesti — meilt nõuab ja meile peale paneb.

Skm. H. Michelson.

Kaljusse raiutud

Kas teie tunnete mehi, kelle nimed raiutud kaljusse;
olete kuulnud oma südametukset neist kõnelevat, —
neist, kelle teod sidunud armu ja valjuse,
keda nähtud pilgul helluval ja relvaga sõnelevat.

Aja musta rüppe langenud vapramaid
küll meilgi palju nimetult — lahingu hõlmas,
kuid nende võitluse jälgi: vaba kodumaa vesi ja maid
taas muistsete tammede kohin pühimalt hõlmab.

Kas teie tunnete mehi, kelle nimed raiutud kaljusse
ja kaljud vormitud kelle kujude järgi:
Olümpi Homeros, põhjas Leino ja Sillanpää —
nad käed on tõstnud maailma valguse märgiks.

Kas teie tunnete rahvast, kelle nimi raiutaks' kaljusse,
kellest kõnelevad saabuvate aegade müüdid? —
Olgem i s e e rahvas, rahvas kaljune,
kelle hing siin Põhjala lumistes rüüdes.

E. Uiibo-Targi.

Paar laastu Suurest Jutustajast

1.

Midagi rasket rõhus rinda.

Liikus sügav-porisel ja vajuval teel tõe ja õiguse vanker... Jäi peatuma keset rabu ja soid — siis süttis tõrvik öös, ja ot-siv tulepilk libises üle põhjatu pori.

See oli uue suure tööpäeva algus.

Töö surus kraavi kraavi järgi soisesse pinda; kraavi kraavi joonele, tõe tõe kõr-vale — õiguse rajaks.

Ja põhjatust pinnast sai viljakas maa, kus mühiseb võimsalt ääretu viljaväli ning kannab tõe ja õiguse kuldraskeid teri...

See on jutustus Suurest Jutustajast.

Ao Vaks

* * *

2.

Mändide alla sai värske, elav kalm. Ma kummardun selle kohale ja kuulan... Oo, kuis tuksub maa süda! — Pea puhkevad rohulibled mulla rüpest; — ja aastate pärast toidab neid sellegi Inimese maine keha, mis saab elustavaks mullaks, nagu tema vaim sai elustavaks pinnaseks meile — ja maailmale...

Männid kohisevad, — kõnelevad vabadusest, ja nende mõtted on puhtad ja uhked — sirgjoonelised, nagu nende tung üles...

Suur Jutustaja — A. H. Tammsaare †

Aga nad nagu kehastaksid ka Selle vaimu sirgust, keda nad nüüd oma kohina all varjavad.

...Kas tõuseb ükskord nende sirgete mändide alt veel Inimene maailma, kellel veres tõe ja õiguse tukSED ja kelle hing on puhas nagu nende mändide hing?...

Kuid ühte teame: ainult nende sirgete mändide alt võib kord edasi sammuda See, kes viib edasi Eesti nime, jõudu saades Tammsaare kalmult.

Enn Uibo

H. TAMMART

Jussi pühademunad

Kevadpühade-veste

Päevad olid ikka kuidagi imelikud. Nii üpris imelikud olid teised, et Jussi ei suutnud kuidagi mõista, kuidas üks suure Jumala loodud päev võib ja saab muutuda järsku nii iseäralikuks.

Jussi käis küll koolis, aga see ei teinud päevi imelikuks. Jussi oli esimest aastat hundupesas — see ka ei teinud, see tegi pisikese poisi elu ainult veidi rõõmsamaks. Aga, et päevad imelikud olid, seda Jussi oma väikese aruga mõistis.

Ega siis ei olnud päevad veel imelikud sügugi kui Jussi koolipapalt kuulis muinasjuttu karvaste säärttega jänese, kes veab kevadpühiks mune lastele, ilmatusuur korv seljas. Ega siis ei olnud jah — aga pärast seda varsti läksid. Oli see nüüd kooitudusel või kus tahes, pärast seda juttu Jussi silme ees vilksatas aga raskest kandamist küürutav hall jänese papa, ja see tegi päevad nii pikaks ja veidraks. Rahu ei saanud kohe kusagil.

Ja siis lõpuks ometi tuli pühadelaupäev. Pühadelaupäev ise küll veel käes ei olnudki, aga suur-reede oli juba õhtul, ja seepärast Jussi arvas, et ega's nüüd jänese või enam kaugel olla. Eks ta oli emaga kah sest asjast pisitasa juttu teinud ja ema oli samuti arvanud, et ega ole jah väga kaugel. Aga ema oli veel nagu muuseas öelnud, et eks see jänese sel aastal too ikka valgeid mune ja tema, ema, pidavat need siis ise värvima.

— Kust sa seda tead, ema? päris Jussi.

— Jänese papi eile arvas nii!

— Ah, arvas! Ja poisi silmad olid pealuust välja tungimas põnevusest.

— Kõneles jah, ja ütles, et mina värvigu ise, tal tänavu vähe aega. Roni aga sina nüüd voodisse, küllap jänese papi juba munakoormaga täna õhtul või homme varakult kohale jõuab. Ära muretse!

Jussi jäi vait, aga ega's Jussi magama küll ei roninud. Jussil oli veel laialt tegemist — oi, ema ei teadnud pooli asjugi, sest Jussi oli tark, kole tark oli ta ja — kaval. Ema ei aimanudki, kui tark ja kaval ta väike poju oli, ja peale selle veel, kui maias — hirmus maias.

Ahh — kui ta munadele mõtles. Ja nüüd, tema mingi magama, seda pole.

Poiss nokitses pliiverseel, siis akna all, tegi korra tegemist teise tuppagi. Ja siis lõpuks saabus õige silmapilk. Ema kadus toast kuhugi, kuhu — kes seda teab. Ja mis see väikese poisi asi on, kus ema toi-

metab, tema jagab pühade eel ainult jänestega, seda teatagu!

Oi — vaene jänese, varsti oled oma munakorviga hädas — ja pea siis meeles, selle vembu mängis sulle Jussi, väike hellkäpp. Poiss naeris päris poolvaljusti heameelest. Aga siis polnud enam naermiseks aega, sest algas kibe toimetamine.

Mis seal Jussi kodus küll suur-reede õhtul sündis, mis seal küll tehti — ma ütlen, kole saladuslike asju. Esvalt jooksis mingi väikese poisi moodi vari kuuri alla, sealt veeti vana võrguräbal otse köögiukse ette ja kinnitati ühte otsapidi õunapu tüve külge, teist otsapidi sirelipöösasse, ja siis kadus poisi vari sirelipöösa varju.

Tulgu nüüd ainult jänese. Põmmdi! On ta võrgus ja munad — mune nosib Jussi. Nõnda arutles kaval hundu pöösas, sest eks see vari ikka Jussi ise oligi, kes siis muu. Et jänese ka kukkuda võib ja munad katki lähevad, seda poiss ei uskunud, sest ega's jänese vea tooreid mune. Keedetud on teisid, ainult värvimata veel ja ema, küllap see juba värvib. Ja kui mõni lähebki puruks, siis selle võib ju hoopis värvimata ära süüa, muidu ongi nii, et kui kõik on ilusad punased ja lillalaigulised, ei tea, millist sööma hakkad, meeldivad liiga.

Varitses poiss nüüd jänest ja arutles sedaviisi, kuni äkki märkas — lauda juures liikus mingi tüme kogu. Oi — jänese! Jah, õige — eks tuligi teine ja üsna jooksuhool, nagu jänese kunagi. Aga kole suur on teine ikka küll, mõtles Jussi, siis aga jäi pinevil ootama. Veider oli asi siiski, korvi ei paistnud teisel seljas olevat, aga jänese ta pidi olema, kes siis muu.

Vatt — vatt — vatt! Vups! Ja siis kometu hirmuhüüatus. Inimene ajas end võrgust püsti ja hakkas vihase silmaga. Küll võib aga mõne inimese hääl vahel ka ema häälele sarnaneda. Nagu praegu! Muidu siunas täitsa ema häälega, ainult, et ema oma ei olnud nii tige kui sellel. Ja selle kõige pärast Jussi oli vait nagu sukk.

Kuid, kui inimene tahab vait olla, siis hakkab tal sageli nagu iseenesest kurk äkki kipitama ja vaikusest ei tule enam asja midagi. Eks see kurgu kipitamine ja kõhahoog tegi Jussilegi vingerpussi seekord. Kõhima pani kohe nii, et sirelioksad rappusid.

— Ah, sina oled? No, mis sul, pimevaimul, arus on, et ukseesisele võrke hakkad

Õnnistati rahvuslippe

Vana ajalooline Toomkirik on kujunenud Tallinna skautide lemmik kirikuks.

Aastaajad, mis vaatavad alla selle jumalakoja müüridelt, vanad lahingulipud, vapid ning aastasadade eest elanud inimestele püstitatud hauasambad loovad vastava ümbruse, mis noortele alati on meeldinud.

Vabariigi aastapäeva eelõhtul, 23. veebr. toimus selles ajaloolises kirikus Tallinna Skautide Maleva lippkondade rahvuslippude õnnistamine.

Pidulikust talitusest võtsid osa ka Haridusministeriumi Noorsoo osakon-

seadma, tõreles ema ja andis paar plaksu laia käega poja püksitagumikule.

Egas Jussi osanud säärasele küsimusele vastava midagi, ema ise aga jatkas:

— Siin on nüüd su pühademunad — ukseisil kõik laiaili maas. Südamevalu oskad teha oma vallatusega, muud ühtigi.

Ja ema muutus päris kurvaks kukkumisel katki läinud munade pärast. Aga või see siis Jussi süü oli, egas tema teadnud, et ema... Tema ju hoopis püüdis jänest. Nüüd aga oli mokas kõik, selge, et võeti võrk ja viidi kuuri alla tagasi, päris kindel — nii kindel, et kohe kas või nuta. Püüd-mata pidi jääma jänese munakorv, vaata, et veel ihuuhultust ei anta, sest vanemad inimesed, nemad on ju ikka nii, et väikese poisi tark ettevõtte on vallatus ja üleannetus. Oehh! Raske on väikesel poisil, kole raske...

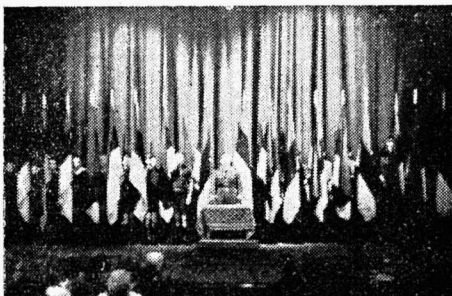
Aga, ega's emalgi polnud kerge, eriti järgmisel päeval. Ta istus nimelt pliidi-isil ja puhastas Jussi pühapäevapükste tagumikku. Hoobid olid antud kogemata munarebuste kätega ja seepärast ilutses tagumikul nüüd viieharaline plekk, mis sealt kuidagi ei tahtnud kaduda.

Niipalju pahandust tegi siis see, et Jussile pühademunad olid ainukesed, mille pärast pühi maksis pidada. Kuid esimese püha hommikul rõõmutses siiski kogu pere ja Jussigi veeretas näppude vahel ühte erkpunast ja teist taevasinist pühademuna, ega teadnud, kumba enim sööma hakata.

Ja kui siis pois kargas ringi juba karjamaal ja lauaoatsal olid ainult punased-sinised munakoored, ei olnud päevadki enam imelikud, mitte põrmugi...

na dir. kol. J. Vellerind abikaasaga, Eesti Skautide Maleva vanem skm. N. Kann, noortenõunik J. Maisma, Tall. Sk. Sõprade Seltsi esimees dir. J. Kõks ja kol. J. Pinding jt.

Lippe õnnistasid maleva pastor P. Kuusik ja Kaljukotkaste lippkonna va-

Ülal: Tallinna SSS abiesimees kol. J. Pinding avab Tallinna Skautide Maleva Vabariigi aastapäeva piduliku koonduse.

Keskel: Eesti Skaut. Mal. Vanem skm. N. Kann pidulikult koondusel kõnelemas.

All: Tallinna Skautide Maleva üksuste rahvuslippude õnnistamine Vabariigi aastapäeva eelõhtul Piiskoplikus Toomkirikus.

nem R. Uhke. Mõlemad õpetajad läksid lippudele vastu kooriruumi, kust pidulik rongkäigus läbi lippkondade lippude spaleeri sammuti altari ette. Rahvuslippe kandsid lippkondade juhid ja maleva omasid maleva juht ja abi-juht.

Õnnistamise aluseks võttis õpetaja sõnad: „Paluge ja võidelge!“ Oma sülitavas õnnistamiskõnes kutsus õpetaja noori õnnistamisele tulevate lippude all võitlema head võitlust: nii sisemist võitlust endakasvatamisel kuid ka, kui seda tarvis peaks olema, võitlust relvadega.

Haarav oli silmapilk, kui 20 rahvuslippu langetadi altaril õnnistamiseks.

Õnnistamise talituse lõpul lauldi hümmi.

Hiljem järgnes päevakohane jutlus. Vabariigi aastapäeva hommikul kell 09.30 toimus Eesti Draamateatri saalis pidulik aktus skautidele-gaididele ning vanematele. Avar saal oli tulvil noortest ja vanadest. Aktust austasid oma osavõtuga dir. J. Vellerind, noortenõunik J. Maisma, skm. N. Kann, kes pidas ka aktusekõne ja kol. Pinding.

Aktuse avas, peale vastõnnistatud lippude paigutamist lavale, Skaudisõprade Seltsi abiesimees kol. Pinding.

Nagu eespool mainitud, pidas aktusekõne skm. N. Kann.

Hundud G. Komp ja Jaanimägi esitasid kauneid soololaule. Gaidide ja skautide laulukoor kandis ette laule ning gaidid mondeklamatsioone.

Lõpuks Rakvere skaudid kandsid ette skaut Tammise kirjutatud näidendi „Ta oli esimene...“ Näidend käsitas vabadussõja algust, koolipoiste sõtta minekut A. Öunapuu juhtimisel, lahingu stseene.

Näidend on hästi kirjutatud ning Rakvere skautide poolt hästi ettekan- tud. Paljude stseenide ajal kuuldus saalis „kahtlast nuuskamist“ ja „kõhimist“ ning taskurätikuid tarvitati ohtralt.

Vaheajal maleva juht andis üle pr. Öunapuu-Meyerile ning autorile, skaut Tammisele, lilli. Pr. Öunapuu oli ilmselt liigutatud tähelepanust, mida noored temale näitasid kauakestvate kiiduavaldustega.

Aktus lõppes maleva juhi lühikese kõnega ning lippude äraviimisega saalist.

Nii lippude õnnistamine kui ka aktus avaldasid osavõtjaile sügavat muljet ning näitasid laialdastele hulkadele skautide rahvuslikku meelt ning kasvatust. Jõuti jällegi samm lähemale skaudi teisele seadusele: „Skaut on truu isamaale...“

Kevadisel teel

Läikleb luhal vesi,
punab pilveserv,
lilli esimesi
kannab kraaviperv.

Läikleb luhal vesi,
haljas metsaviir,
üle küntud kesa
kõlab lõo liir.

Astud ... endast välja
äkki viind sind tee,
süda tundub paljas
nagu valgus veel.

Tõesti see nii puhas!
Õnnel siin veel paik.
Kevad hingab luhas,
lõhnab lehevaik.

Meinart Jürna.

Juhiseid rühma töö korralduseks

Väljavõtte teoksil oleva „Noortejuhi põhivara“ ühest mustandist.

Skm. H. MICHELSON

... Igal noorel on huvi teatud huvi-harrastuse vastu rohkem kui kõige muu vastu. Rühma juht peab seda silmas. Järgnevalt üks näide. Üks noorte hulgast tunneb eriti huvi loodusteaduse vastu. Rühma juht leiab sobiva võimaluse temaga kõneleda. Kõneluse lõpul ütleb ta noorele: „Mulle tundub, et sinust kasvab loodusteadlane, mõtle ise selle üle järele ja tule homme minu juurde, kõneleme lähemalt.“ Ja kui nüüd sõbraliku vestluse tulemusena kokku lepatakse, et see noor hakkabki muude harrastuste kõrval rühmale herbaariumi soetama ja rühma juht teda selleks julgustab, siis võivad aastate pärast rühma juhi ennustavad sõnad ennem tõeks saada kui luhtuda.

Rühma juht on noortele autoriteet, keda noor tahaks meelsasti abistada või tema nõuande järele talitada ja see eeskuju määrav tegur on juba enesest suur tõukejõud noore arenguteedel.

Rühma töös salgasüsteemi tõhusamaks rakendamiseks on soovitav kasutada salgajuhtide ja teiste enamarenenud noorte oskusi. Selleks võimaluste loomiseks on väga soovitav, kui rühma koondusest osa aega langeks salkade tegevusele. Selleks toimuvad salga koondused omaette koonduse ruumi nurkades või veel parem eri ruumides. See viis pakub palju võimalusi tegevust rakendada noorte eneste huvide kohaselt vastavates üritustes. Teine viis selleks on, kui igale salgale luuakse võimalus kord nädalas oma koonduse pidamiseks. Tähtis on, et koonduste kavad sisaldaksid rohkem praktilisi üritusi.

Need mõlemad salgasüsteemi rakendamise viisid koonduste näol on katsetatud ja osutunud edukateks, tuleb silmas pidada kohapealseid võimalusi ja

salgakoonduste üle ka teatud järelvalvet rühma juhi või tema abide kaudu.

Töökodade meetod. Seda võib kasutada juhustel ja eriolukordadel. Selleks jaguneb rühm 2—6 töökonnaks nii kuidas tegevuse olukord ja noorte huvid seda eeldavad. Töökodade tööd korraldavad ja juhivad rühm abijuhid ja salkade juhid. See viis on eriti soovitatav erialade õpetamisel ja õppimisel, kuna jaotus toimub noorte huvide kohaselt. Seda moodust kasutagu siiski vaid vahetevahel, kuna kestva rakendamise puhul ta mõjuks segavalt salgasüsteemi korraldamisele ja süvendamisele.

Noorte sõbrad, vanemad ja eriteadlased omades kogemustes ja teadmistega võivad ka juhtimise töös kaaslastena pakkuda palju väärtuslikku just erialade vastu äratamiseks. On alasid, milliseid võivad kõige paremini seletada just eriteadlased. Näiteks esmasabi alal. Jatkub, kui noortele kõigiti sõbralik arst peab selgitava vestluse, mis juba enesest virgutab noori huvitundmisele ja teatud kordadel ka õigele erialade valikule.

Noorte vanemate ja sõpradega tihedamate sidemete loomine tõstab mitmeti rühma edukust; kuidas seda teostada, seda vaatleme järgnevalt.

Rühma vanem ja komitee.

Tavaliselt asutatakse esijoones noorte rühm, kui üks haru põhiüksusest. Sellepärast kerkib ka rühma organiseerimisel juhtiva aparadi korraldamise kõrval samaaegselt üles küsimus, kuidas korraldada hooldamist ja järelvalvet rühma hüveolu eest.

Selleks on ette nähtud rühma vanem, kelle peal lasub meie oludes väga suur kohustus. Seda võib seletada ka-

helt seisukohalt. Esiteks, kui rühma juht ja tema abid täiesti usaldusväärsed ja teadlikud omadel ülesannetel, siis on rühma vanemal suuremaid võimalusi koostööd tihendada vanemate ja noorte sõpradega, kooli ja koduga, seega korraldades rühma juhiga käsikäes rühmale paremaid teotsemisvõimalusi just ainelistes huvides, kuna rühma sisulise kasvatustöö osas tarvitseb tal kontaktis olla rühma juhiga. Teisest seisukohast, kui rühma juht oma abilistega ei seisa küllaldaselt nõuete kohasel tasemel, olles kas liialt noored või väheste kogemustega, tuleb ka rühma vanemal sel juhul kui järelvalve teostajal tihedamalt kontaktis olla rühma nõukoguga, et hoida rühma taset kaldumast kõrvale kasvatustöödest ülesannetest. See ei tähenda siiski mitte seda, et rühma vanem peaks tegelema rühma juhi ülesannetes.

Komitee moodustamine on igal juhul tähtis ja tarvilik. Komitee koosseis (vanemate kogu) on sõltuv põhiühiku suurusest, sest ei ole tarvidust igale harule oma komiteed, kuna komitee peamine ülesanne on rühma (resp. lippkonna) kasvatustööks tööks paremate aineliste võimaluste loomine esijoones. Kuid on oluline, et ka igal komitee liikmel oleks ka mingisugune põhjus seoses olla rühmaga: ühel on oma laps rühma liikmeks, teine tunneb üldist armastusväärset huvi noorte töö ja elu vastu, kuna kolmas võib olla rühmale kasulik erialaliste oskustega mõnel noorte huvialal. Kõige kasulikumad komitee liikmed on loomulikud need, kes eraelus omal ametialal tegelevad eestvõtjatena või juhtijatena käitistes või muudes ettevõtetes, mis võivad pakuda noorte arengule tulusaid kasvatustöö võimalusi. Rühm vajab kodu, laagriväljakut, mänguabinõusid ja palju muud. Komitee liikmed võivad siin ühel või teisel viisil nõu ja jõuga kaasa aidata.

Kontakti pidamise seisukohast on oluline, et komitee koosseisu kuuluvad rühma vanem ja rühma juht, kus juu-

res loomulikult rühma vanem on kõige sobivam komitee eesistujana, kui olukord ei nõua teisiti korraldamist.

Rühma juht talitab hästi, kui tema sageli informeerib komiteed rühma tegevusest, kutsudes komitee liikmeid vahetevahel koondustele. Niisuguse kontakti loomise kaudu komitee liikmed võivad veenduda lähemalt rühma majanduslikkudes vajadustes. Rühma juhi üks kohustustest ongi sidepidamine rühma ja komitee vahel ja vahestki valvel olla ka komitee aktiivsuse eest. Komitee liikmeskonna kaudu, kuhu on koondunud tarvilikul arvul noorte vanemaid ja noorte teisi sõpru, on võimalus noorte organisatsioonide tegevuses huvi tundmisele viia avalikkust, mis on kindlaks toeks rühma edukusele.

Kuna komitee ülesanded võivad kujuneda küllalt laialdasteks ja tähtsateks ja siin on tegemist just suurel määral majanduslikkude küsimustega, kahaneb rühma vanema osatähtsus rühma siseelu seisukohast ja kuna komitee võib võtta oma alla kogu lippkonna majandamise (rühm on lippkonnast keskharu), olles selleks kindlaks katuses, mille alla võivad koonduda mitu peret, muutub ka rühma vanema osa komitee juhtijana esmatähtsusega tegevuseks lippkonna elus.

Eelpool seletatust tuleb aru saada rühma kui ühe haru organiseerimise hakatusest lippkonna täiusliku arenemiseni.

Lumistel radadel.

Salga tegevus

Vana rüga

III

Rühmajuhi üllatustele pühapäeva hommikuste kiirkoonduste kokkukutsu- misega, üllatasime dieti meie teda, sest salgajuht oma ettenägelikkusega nagu aimas selliseid üllatusi. Olime ühiselt salga koondusel salgajuhi eelkavandi kohaselt „välk kokkutuleku kava“ välja töötanud, proovisime mõned korrad ja nii oligi rühmajuhi üllatamine võimalik. Iga poisi elukoha muutmise, või mõne uue tuleku korral täiendasime või tegime kava muutunud olukorrale vastavalt ümber ja nii suutsimegi „olla alati valmis“ sel määral, mis valmistas meie nõudlikule masterilegi headmeelt ja õhutas teisigi salke meie süsteemi kasutusele võtma. Malevaski sellised „üllatused“ just aastate järgi ei kordunud, vaid aastast tuli paaril korral oma kutsesüsteemi kasutada. Rühmajuhth sellist kokkutulekut tavaliselt ainult selleks ei kasutanud, et meid kiire ja täiekoosseisulise kokkutuleku eest tänada ja mõned üldtuntud kiidusõnad öelda, vaid seda põhjustas tavaliselt mingi erakordselt kiireiseloomuline ülesanne, või järgnes sellele mingi skautlik võistlus, kus kiiruses kaotanud salgad võisid muudel aladel omi võimeid ja oskusi esile tuua ja kaotus hüvitada.

Esitan allpool kava, mille järgi meie salk sageli erakordselt kokku kutsuti.

„Hundi“ salga kiirkoonduse kokkukutsekava.

Kui omatakse jalgrattaid, siis kujuneb kokkukutsekava tublisti teisemaks, kuid oluline on see, et selline juhis oleks siis alati tarviduskõlvuline, kui on vaja üksus „kiirkoonduseks“ kokku kutsuda.

Muule tegevusele lisaks olime skautvendadega kirjade vahetamisega kontakti loonud. Omamaa poistega pole asi ju kuigi huvitav, sellepärast olime valinud õige kauge elavaid skautvendi. Keelte mitteoskus polnud eriliseks ta-

kistuseks, kuna pisut tonkas igaüks vajalist keelt, pealegi olid rühmajuhth ja arukamad vanemskaudid meid alati healmeelil abistamas. Nii arenes sõprus, meie võorkeelte õppiminegi väikeste sammudega, õppisime pisut enam tunda vastava maa skautlust, maad ennast ja rahvast tema arengu teel. Iga poiss korraldas oma kirjavahetuse korralikuks kollektiivseks, jättes sellesse ka igast sõbrale saadetud kirjast ära kirja, et kord kirjutatut mitte korrata ja järgmistele kirjadele igast eelmisest eeskuju võtta ja vigu näha. Saatekulud ei käinud kellelgi üle kukru, kuna iga kiri mõni aeg teel oli, vastus samuti, nii tuligi 3—4 nädala järgi ainult mõniküm- mend senti selliseks, väga huvitavaks enesearendamiseks kulutada. Proovige, te näete, milline huvi poistel selle vastu on.

Uutele oli meil päris lihtne anda ülevaadet skautlusest ja meie salga tööst ja üritustest. Salga tegevusraamat oli peetud, nagu see skautlusele kohane („Eesti Skaut“ 1939. a. 4, lk. 88—90). Poiss sai ettekujutuse meie pidevast ja usinast tööst. Illustratsioonid manasid ta silme ette kujutlusi meelikõitvaist laagripäevist ja nagu kinnituseks oma julgele sammule, astuda skaudiks, ta pilgust ja olekust võis aru saada otsust, seda kindlamini astuda ühisel teel nende tublide poistega, sest siin näis puuduvat ja puuduski: näaklemine, umbusaldus, kõverad kõnekäänud, kadedus ja enda esile upitamine teiste arvel. Nende poiste keskel oli valitsemas suuremeelsus ja püüd kõigiti üksteist abistada, mis kõikjal väga võõras ja koolis oma klassi õpilaste hulgas sageli tundmatuks jääb.

Matkapäevik avardas uuele meie poisid lausa teises valguses kui tavaliselt skaute nähakse. Need poisid; — sadu kilomeetreid jalgsi mööda kodu-

maad rännanud, läbistades linnu, kus tema pole üldse käinud, jalgsi läbistatud paiku, millest ülesvõtted illustreerivad maateaduse raamatuid? Seda tahaks temagi kord läbi teha. Nii veendub ta ikka enam, et on sattunud tublide sõprade ringi.

Olime oma matkapäevikut täiendanud kohapealt saadud ülevaatebrošüüridega, ümbruse kaartidega, ülesvõtetega, joonistega, templijäljenditega, sõidu- ja ka muude piletitega.

Salgaloomast oli meil erialbum. Selles oli meie salgalooma täielik kirjeldus, eluviisid, häälightsused, elutsemiskohad, joonised, ülesvõtted, kirjeldused, laulusalmid, vanasõnad, mõistatused ja kõik muu, mis meie salgalooma vähegi käsitas. Sellele raamatule olime eriti uhked, kuna salkadest esimesena omas rühmas seda rühmajahi nõuandel olime korraldada jõudnud.

Neljas väärtraamat oli meie eneste raamat, s. t. raamat iga meie salgast olnud ja oleva poisi skaudivormis ülesvõttega, tema eluloo ja arenemiskäigu. See raamat oli aastaid juba vana ja sellepärast püüdis iga salgajuht seda hoolikalt jätkata ja nii rändas iga uuegi pilt selle lehtede vahele.

Viies raamat, mille täiuslikkuse eest meie kõik üheaegselt hoolt kandisime, oli ajalehe skautlike-lõigete klepraamat. See täienes päev-päevalt ja nii oligi meil neist juba mitu korralikku köidet. Seega omasime ka avalikkuse tunnustusväljendi skautlusele, mis uuele poisile väga palju ütles ja mis meile omalegi sageli õhutust ja julgustust andis.

Matkadelt kogutud taimed, kivikesed, samblad, puielehed ja muu loodusteaduse alalt oli korraldatud korralikult kollektsoonidese, teaduslikud ja eestikeelsed nimetused juures, samuti ka leiukoht ja koguja-nimi ja millise skauttegevuse ajal need kogutud. Nii olime toonud pisut loodust oma rühma kodusse ja selle skaudile kohaselt õppetstarbeks korraldanud. Sageli looduses olles võrdlesid poisid skaut-kodus üles-

seatud samblatutte, taimi ja puielehti — ja nii oli otsustamine palju lihtsam ja korraldatud kollektsoonid täitsid oma ülesande. Huvitav ja omapärane oli hobuseraudade kollektsoon. Sellel polnud küll praktilist väärtust, kuid traditsioonina oli hobuseraudade kogumist harrastatud kõigil matkadel. Oma kodu koraldasime ka need skautliku leidlikkusega.

Nii tegutsedes, kõiki eelkirjeldatud haarates ja läbi tehes, ei jõudnud meie salgajuht kunagi ummiku ette: „Mida nüüd teha?“ Kõik, mis ta oma leidlikkusega ette võttis, läks korda ja poisid löid kõikjal kaasa. Ta ei tundnud huvi üksnes salga tegevuse, vaid meie kõigi isikliku tegevuse vastu ja nii olime kõikjal temaga.

Olime kuulnud üht-teist punktidevõistlusest. Rääkisime sellest salgajuhiga. Tema arvates oli see „päästerõngaks“ uppujale. Nii siis neile, kelle tegevus viltu oli joosnud. See on abinõu olukorra parandamiseks. Eriti tõhus abinõu mõne eesmärgi kiiremaks saavutamiseks, kas kooliõppetöös, skaudiekсамите sooritamises, Eesti Skaudi levitamises, täpsuses jne. Kas üksikutel aladel, või mitmel koos, kuid meil ei olnud kunagi vajadust sellist abimeest kasutada.

Armsad salgajuhid, olen kokkuvõtlikult kirjeldanud ühe eduka, normaalselt tegutseva salga tööd selles osas, mis aasta-aastalt kordub. Alati vana, kuid samas ka uus, sest olukorrad muutuvad, iga läbielamus annab kogemusi ja sisu muutub kooskõlas poiste arenemisega. Kui püüate skautliku järjekindlusega kirjeldatut oma salgaga läbi teha, võite aasta möödudes märgata edu oma töös. Ärge tehke seda mõttega: „Need poisid peavad minuga kaasa tulema,“ vaid: „Ma püüan kõik teha, mida suudan. Igast üritusest jõudu ja kogemusi ammutada ja olen tänulik teile poisid, et mulle võimaldate seda.“

Teie näete töös tulemusi, rõõmustute, samuti poisid ja nad tulevad täis indu teiega.

Jäljed seinal

H. TAMMART

Õhus valitses seletamatu ärevus.

Keegi ei teadnud, millest see on või mis see on — aga kõigil oli imelik tunne — nüüd kohe prahvatab kusagil midagi. Keegi ei taibanud, k u s, kui suurelt ja milliste tagajärgedega, aga et midagi juhtub või öieti midagi hirmsat juba juhtunud on, seda tunti kõigi higiaukude, kõigi juuksekarvakestega. Ja kogu selle seletamatu põhjus ilutses seinal, mille ümber trügis arvukas poistesalk.

See oli ilus, helevalgeks lubjatud sein, mis alles eile oli kõigiti puhas ja kaunis ja kus rippus kerges tammeraamis maaliline joonistus laagrist ojakäärus. Nüüd aga — praegu — oli see pilt, mida nähti siin juba aastaid, ära. Oli lihtsalt läinud — kadunud.

Kogu kadunud pildi ümbrus aga oli täis arvutuid musti sõrmejälgi ja punaseid plekke. Kuid kõige all, seal kus lubjane sein kohtus puupaneeliga, ilutses asja kroon, salapärasuse tipp — must, harali aetud sõrmedega käejalg.

See kõik oli poiste ärevuse põhjus, kes kogunesid koondusele. Nagu ikka pühapäeva pealelõunal, tuldi tänaqi, lootuses, veeta paar tundi lõbusalt, õpides kasulikku. Nüüd ähvardus see kõik luhtuda. Pidi olema juhtunud midagi ebaharilikku, midagi säärast, millele mõtlemine jalasääred nõrgaks teeb ja seljataha vaatama paneb. Et nüüd ka sellele lisaks täna rühmajuhth puudus, et nüüd ka just seda polnud kohal, kes alati oli täpne, alati oli valmis virgutama, juhutama, õpetama, looma ja lahendamata. Jah — küllap viimase jaoks oleks teda vajatud veel kõige rohkem praegu.

— Issand Jumal! Oli see tõesti veri seal sõrmejalgede vahel. Veri — kindlasti! Oh, muidugi — nad juba taipasid, pidi juhtunud olema midagi kolemat. See on ju ometi Andruse, rühmajuhi, veri. Ta tuli nähtavasti varem siia, kui hariulikult ja tabas pildiröövli ja . . .

Lihtsalt ei juletud edasi enam mõelda. Ja korraks nagu vilksatas ajudesse, et kes küll säärane rumal oleks, kes tühise laagripildi pärast läheks tapma, aga siis kadus jälle terve mõtlemine ja loogiliste kaalutluste asemele asus oletustevõim.

Kindlasti oli see sedasi.

Juba seletaski Juhan kaugemal nendele, kes otse pildi alla ei pääsenud:

— Vaata, mulle on asi klaar. Andruse oli siin, ja röövel siin, ja siis tuli võitlus, ja siis torkas üks nendest kohe pussiga ja . . . Sõrm käis hoolega ühest toanurgast teise. Ja poiste suud olid hingetult lahti. Kui kohutav seletusterida viimaks lõppes, neelatasid kõik korraga ja katusid pluusikraed, nagu oleks kaelal äkki kitsas.

Kära kasvas.

— Rahu! Istume ja peame aru!

Kähku oldi toolidel. Kuid see oli petlik, pealesunnitud rahu, mis peegeldus kõigi nägudelt. See oli sunnitud rahu, mis kohe on valmis muutuma kabuhirmuks või ka metsikuks kisendamiseks võidu pärast.

— Asi on üsna tõsine, arutles vanem salgajuhtidest. Andruse puudub, pilt on kadunud, sõrmejälgi ja vereprintsmeid kogu sein täis!

— Oh! v—e—r—i!

Pooltel poistel tõusid juuksed turri. Teisel poolel oleks samuti tõusnud, aga nendel oli alles mineval nädalal koolis tehtud põhjalik „puhastustöö“ juuksemasinatega.

— Ma usun, on kõige parem, kui kõik esialgu jäävad kohale, kuni meie salgajuhtidega majas ja maja ümbruses põhjaliku uurimistöö ette võtame. Siis arutleme edasi — olete nõus?

— Jah, jah!

Mindi. Algas uurimus, mis kestus üsna kaua. Poistele olid need piinarohked

Jälgi uurimas.

minutid, kuigi need lõppesid uurijate arvates liigagi ruttu.

— Noh?...

— Aegapidi, poisid! Kas tunnete seda jälge siin, sellest on leeb määratult palju. See on nimelt...

— Mõrtsuka jälg, kiirustasid poisid.

Ja enne kui jutustaja sai lõpetada, tormas kogu poistesalk vaatama paberile visatud jäljevisandit. Kaks-kümmend kaks pead raksatas kokku, kaks-kümmend kaks suud kisendas „ai!“ ja haaras peadest kinni. Siis asuti ettevaatlikumalt asja juure. Kuid lõpuks olid nad ometi nõutud kõik — keegi ei tundnud jälge.

Üksi Uno uuris ja uuris, kuni pajatas:

— Mina tean!

— Ahh!... Kõik pöördusid sinna.

— See on Andruse saapast!... Uus „ahh!“ järgnes.

— Ma nägin eile, et ta saapal puudus pool kontsuplekki... See asi oli ühe hoobiga lahendatud.

— Aga siis on ju Andus see, kes... Ei — asi muutub sellega veel hoopis segasemaks ja keerulisemaks. Sest, vaa-dake, poisid — mees sääraсте jälgedega

on tulnud maanteelt, kõigi märkide jär- gi murdnud lahti meie kodu tagaseinas asuva ainukese akna ja hiljem üle põllu läinud tagasi suurele teele. Sulal lumel on jäljed hästi selged.

— Siis pidi ju Andrus... algas kee- oma mõttest, et Andrus võiks olla pildi- gi, aga katkestas kohe, kokkudes ise varas.

Kuid, et see juba on sedasi, et paha mõte ilmas kasvab kõigist asjust kiire- mini, siis ajas seegi seekord ruttu tuge- vaid võrseid. Ja kui veel Arno lisas:

— Seepärast ta siis täna ei tulnudki koondusele, oli suurem hulk selles veen- dunud. Kõiki läbis kergendustunne, kõik noogutasid hirmus targalt ja tähtsalt päid.

— No, mis sa ütled, või Andrus. Ja- jah, ega's kedagi! Selge asi — päris selge! Andrus tuli lihtsalt maanteelt, murdis akna lahti, et poisid tema peale ei arvaks, sest kodu võti oli ju temal tea- da ja viis pildi minema. Nende vana, armsa pildi! Küll on ikka, sunnik, niisu- gune!

Ja poiste viha pöördus oma äsjase ju- hi vastu. Seda viha süvendas veel asja- olu, et oldi pettunud, nähti, et kaunis koondus jookseb lihtsalt tühja ja nüüd vajati rahuldust.

— Rahuldust oli vaja, jah — seda küll! Tubli poiss siiski see Uno, et ära vaatas teise kontsuplekid. Sedasi saadi õigele otsale. Hoidku nüüd ennast!

Säärasted olid mõtted ja meeleolud pärast avastusretke toas ja toa ümber. Ja kära kasvas veelgi kohutavamaks kui oli alguses. Igaüks katsus nüüd seleta- da, kuidas ta ammu on juba märganud, et Andrus vaatab nagu midagi imeliku näoga seda pilti — ja nüüd ta oligi, see asi.

— Rahu! Asi on ülearu selge, siin po- le enam midagi arutada, arvas Villu. Meil tuleb lihtsalt minna ja küsida pilt kätte.

— Õige! Välja nõuda! Tõsi!

— Aga, kui ei anna. Kui tuleb põrgu- line veel kallale. Niisuguseid asju on

varem ka juhtunud. Mis siis? Peaks seadma asja kavalasti, poisid!

— Tõsi! Kavalasti seame!

— Hiilime maja ligi ja ootame, kuni tuleb toast välja — kuni läheb isa kirju posti viima, mida ta teeb järjekindlalt, siis karprauhti!

— Karprauhti!

Poisid olid vaimustatud oma plaanist. Hele naer täitis tuba. Kohmitseti ruttu rõivad selga ja mindi. Ainult Uno poetas end salamahti poistesalgast välja, ja varsti kobis maja tagaaknast pisike poiss uuesti ruumi.

Temale ei andnud asi siiski rahu, temale tundus poiste lahendus liialt pealiskaudne, liialt otsitud. Ta oli harjunud kõiki asju nägema omal viisil, tahtis siingi kord juurelda ja vaadelda veidi teisipidi. Ja selleks ronis tagaaknast uuesti tuppa, uuris jälgi seinal, õues akna all, uuris punaseid plekke, mis pidi olema veri, vaatas muudki, mis just silma torkas.

Ja mida rohkem ta vaatas, seda naerusemaks vedas ta nägu. Siis astus ta uuesti musta käe alla ja uuris seda hoolikalt. Siin pidi peituma lahendus.

Varsti tasus uurimine vaeva. Seal ta oligi, see mida otsija vajas, esimene mõistlik asi koogu tänases loos. Terava sulleotsaga kriibitud peopessa paar mõtetut sõna. Veidrad sõnad, imelikud sõnad! See andis mõtelda.

Uno võttis paberi ja pliitsi, maalistas suurelt selle ülemisele servale:

„Femu HükweLcu DuUhemu.“

— Hm! „Femu Hükvelku du Uhemu“! Hiina keel või midagi veel hullumat. Pea. — salakiri!

Ta käänas seda igapidi, kuni lõpuks pidi ikka jääma nõutult vaatama. Seal tuli hoopis uus mõte poisile pähe. Kirjutas veelkord sõnad ritta ja asus siis kirjutama uusi tähti: luges ja kirjutas, kirjutas ja luges ja varsti seisis paberil:

„Tule Randumäe veerule.“

See oli hele ja õnnelik naer, mis kõlas läbi tühja toa. Siin oli see kõik: natuke tahma, natuke punast tinti, kapile asetatud pilt, must käsi seinal, jalajäljed akna all. Ja poisid tegid sest esmalt mõrva, siis varguse.

Uno naeris ja naeris. Naeris nii, et kopsud tahtsid lõhkeda ja kõhu võttis valusaks. Aga siis põikas ta üles, puged kähku tagaaknast jälle välja ja siblis kiiresti üle põllu suurele maanteele, kust rada viis Randumäele.

Seal seisis nad kahekesi, Andrus ja Uno, külma varakevadise tuule käes ja vaatasid mere poole, mis kohises kaugel. Nende silmist säras siiras rõõm, need kaks said üksteisest aru.

Kubliku aias aga valvas veel videviku hakul kakkümmend poissi asjatult. Siis varsti hiilisid nad ükshaaval koju.

Me vaba Eesti noored oleme

Viisil: Me kasvame rahvana noorina.

Me vaba Eesti noored oleme;
Me tõrvikukandjaina tuleme,
Et süüdata skautluse vaimustustuld,
Et kaitseda kodu, mis kallim kui kuld.
Ümber uritule püha leegi
Käe töötuseks anname.

Me vaba Eesti noored oleme,
Me isade põlde veel künname,
Me peidame kodumulda noorusejõu
Ja kanname edasi sangaritõu,
Kes valitsen'd sajanõudeid randu —
Vaba isade kodumaad.

Me vaba Eesti noored oleme,
Me hinges terast veel kanname!
Ei suuda meid hävita tormide hoog,
Ei mata meid võimsaimgi lainete voog:
Me aated on sured ja pühad,
Nende nimel kord võidame!

Skautlikkude noorte
ühislaul — Pühast.

Skandidid kodanliku õhukaitse töös

Skm. R. Kärner

Prægune pinev aeg on kõiki rahvaid sundinud hoolega mõtlema oma tuleviku kindlustamisele, milleks kõikjal on loodud kodanlikud õhukaitse, et tagada oma riigile ja rahvale julgeolekut.

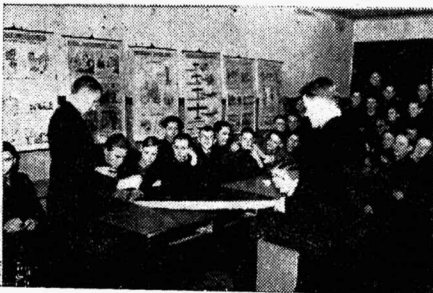
Kodanlik õhukaitse korraldamistöö on tänapäeval igale riigile ja rahvale riigikaitsest suurülesannetest, üheks tõsisemaks ja raskemaks ja seetõttu ka ühtlasi rutulisemaks tunnistatud. Kodanliku õhukaitse üldkava Eestis, haarab laiu rahvahulki, asutusi, ettevõtteid ja organisatsioone, nende hulgas ka Eesti Skautide Malevat.

Eesti Skautide Maleva, olles vanim Eesti meesnoorte organisatsioon, kelle eesmärgiks on tegutseda skautlikel põhimõtetel ja rakendada skautluse juhtlause, „alati valmis“, on pidevalt jälginud Eesti kodanliku õhukaitse arengut ja tööd, eriti aga seda, mis puudutab noori ja nende ülesandeid.

Kodanlik õhukaitse üldkavas § 29 leiame, et „Noorte organisatsioonid, nagu skandidid, noorkotkad ja teised, abistavad oma liikmetega, alates 15. eluaastast, kodanliku õhukaitse tegevkondi, eriti side-, vaatlusteestuse pidamisel asulates.“

Silmaspidades kodanliku õhukaitse ülesandeid, mis tulevad täita meie noortel, eriti aga organiseeritud noortel, skautidel, otsustas Eesti Skautide Maleva Peastaap juba möödunud aastal selleks kõigiti kaasa aidata, luues kontakti ja koostöö Eesti Kodanliku Õhukaitse juhtivate asutustega, asudes otsekohe selle ala korraldamisele.

Kuna Eesti Skautide Maleval puudusid

Õpitakse KÕ tarkusi.

asjatundjad juhivad kodanliku õhukaitse töös, saatis Peastaap siseministeeriumi kodanliku õhukaitse instruktorite kursustele Peastaabi sisesekretäri skm. R. Kärner'i.

Kursuse lõpetanud, alati kohe organiseerimistööga Eesti Skautide Malevas, esialgu Tallinna Skautide Maleva ulatuses, mille ümber ligi 1000 noort koondatud, nendest 600 vanusega üle 12 a., kellest moodustati 9 kodanliku õhukaitse üldettevalmistuse gruppi. Tööga alati enne jõule, neist töö lõpetatud 5 grupil ja katsed sooritatud. Kolmel grupil käib töö ja viimasel, Kopli grupil, algab lähemal ajal.

Kodanlik õhukaitse üldettevalmistuse kursustele järgnevad kohe korra-, vaatlus- ja sidetoimkonna erikursused ja KÕ nooremate juhtide kursused.

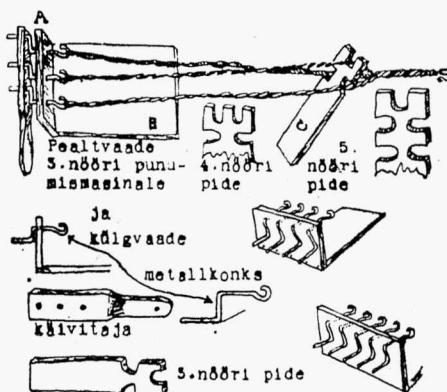
Üldiselt on Eesti Skautide Maleva võtnud endale kodanliku õhukaitse töös järgmisi sihtjooni selle töö edaspidiseks arendamiseks.

1. Luua Peastaabi juurde kodanliku õhukaitse nõuniku koht ja kodanliku õhukaitse eriala juht, kes suunaksid skautide organisatsioonid kodanliku õhukaitse tööd üleriigilises ulatuses.
2. Luua malevate ja lippkondade juurde kodanliku õhukaitse eriala juhivad selle töö läbiviijaks.
3. Anda kogu Eesti Skautide Maleva liikmeskonnale kodanliku õhukaitse üldettevalmistuse kursuse teadmised ja juhtidel, alates rühma ja karja juhust peale KÕ, nooremate juhtide kursuse ulatuses, moodustades seega organiseeritult terviku kodanliku õhukaitse töös.
4. Luues kodanliku õhukaitse töö ergutamiseks ja tähistamiseks kodanliku õhukaitse kursuste lõpetanutele erimärgi riidest, skaudivormil kandmiseks.
5. Olla abiks igal ajal kodanliku õhukaitse jõududele nende töös ja tegevuses, eriti üleriigilistes ettevõtetes.
6. Selgitada oma liikmeskonnas ja vanemate seas kodanliku õhukaitse töö tähtsust, tõmmates võimaluse korral neid kaasa kodanliku õhukaitse töösse.
7. Ajakirja „Eesti Skaudid“ luua kodanliku õhukaitse erinurk, selgitades skautide ülesandeid ja andes juhtnööre selleks tööks.
8. Leida võimalus ja aidata kaasa selleks, et igale skaudile saaks võimal-

Praktilist

KODUNE KÖIETEHAS.

Salk skaute võib seada üles masinad omale vajalike köite valmistamiseks. Selleks võtke lauatic 8×8 sm ja 1 sm paks. Puurige lauakese ühele äärel kolm auku 2 sm vahedega. Olgu see laud „A“. Naelutage see laud „B“ külge, mis on 8 sm lai ja 15—20 sm pikk.

Valmistage 4—5 mm jämedusest traadist kolm konksu. Konksud pange aukudest läbi ja murdke konksude otsad vända kujuliseks.

Nüüd valmistage käivitaja „C“, millele puurida keskele kolm auku 2 sm vahedega.

datud soodustatud hinnaga gaasitorbik ja teised hädavajalised gaasikaitsemed.

9. Muretseda Peastaabi juurde kodanliku õhukaitse õppeabinõude komplekt, mida oleks võimalik malevatele välja saata.

Silmaspidades kõiki neid asjaolusid, mida on sihiks võtnud Eesti Skautide Maleva kui vabatahtlikest töötajatest koosnev noorsoo organisatsioon, osutub takistuseks nende sihtide läbiviimisel asjaolu, et Peastaabil puuduvad anelised võimalused küllaldase kaasabi andmiseks malevatele, selles ulatuses, kui seda nõuavad üles seatud eesmärgid.

Suuremaks ja ühtlasi pidurdavamaks aga on skautidel oma KÕ õppeabinõude puudumine, mille tõttu ettenähtud tegevus tuli edasi lükata või ära jätta, kuna tihtigi kohapealsetel ühingutel ja ka liidul õppeabinõud mujal vajalikud olid.

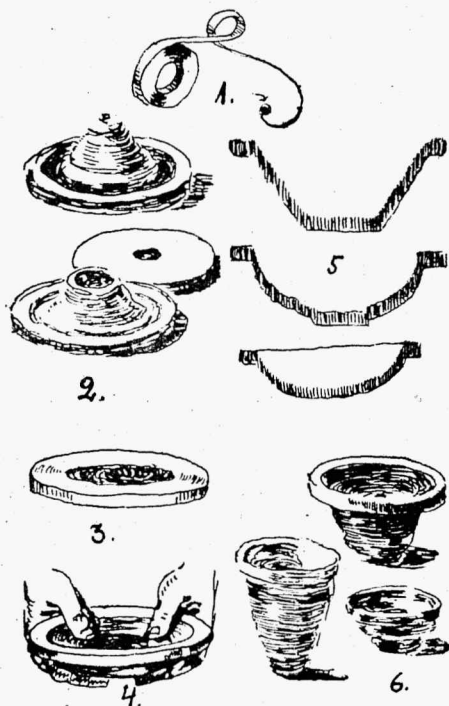
Kui nüüd panna vändad käivitaja aukudesse ja seda keerata, siis pöörlevad korraka kõik konksud.

Järgnevalt meisterdage puust mitme väljalõikega pide, millega hoiate nõõre lahus üksteisest.

Kõie valmistamiseks võite kasutada mitmesuguseid, ka värvilisi nõõre. Sõlmige need otstast ja kinnitage kuhugi, või hoidku üks poistest nõõri ots oma käes. Nüüd pange pide nõõride vahele ja kinnitage nõõride otsad konksude külge. Pööramine käivitajast toimigu aeglaselt. Nõõrid kerivad end ise hästi kokku. On vajaliku pikkusega köis valmis, võtta vahelt pide ning teha sõlm kõie otsa.

SÄRPENTIINIST NÕUD.

See on töö hundudele. Särpentiini (värvilisest paberist umbes 5 mm lai rulli aetud riba) rulle on võimalik igast paberi- ja kir-

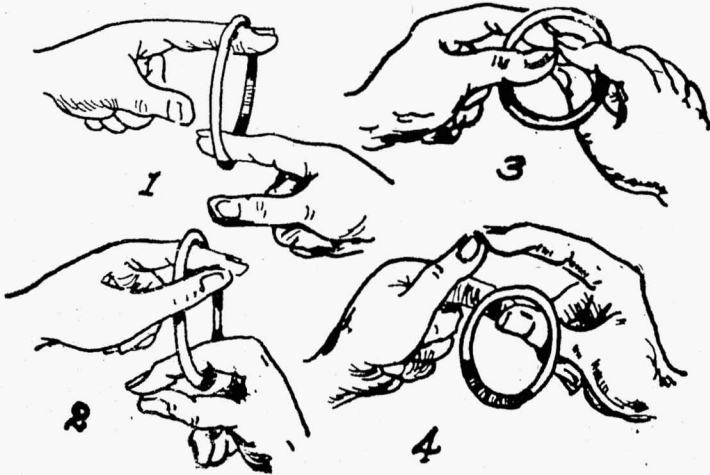

jutusmaterj. kauplusest osta. Kahjuks ostetud rull ei ole nõu valmistamiseks kohe sobiv, sest see omab keskkohas liiga suure augu. Rulli teeme kasutuskõlbuliseks, seda ümber kerides. Kerimist tuleb alustada väiksel ja nii, et uue rulli südamikku ei jääks auku. Suuremate nõude saamiseks — kerida mitu särpentiinrulli üksteise otsa.

Nii viisi valminud rulli kihtisi ettevaatlikult allapoole pressides, kujundame ilusa nõu. Katta see sobiva värvilise veekindla lakkvärviga, lasta kuivada ja nõu ongi tarvitamiseks valmis, kas õe nuku-köögis või iluasjana laual.

Pillake rõngas.

Rõnga (traat, pajuviits v. m.) läbimõõt olgu 5—8 sm. Asetage rõngas mõlema käe esimese sõrme ümber ja keerutage seda mõned korrad (joon. 1). Seejärgi ühendage parema käe esimene sõrm põidlagaga, mida tehke ka vasakukäe esimese sõrmega (joon. 2). Nüüd vahetage kiiresti põidlad ja esimesed sõrmed, s. t. parema käe esimene sõrm ühendage vasaku käe põidlagaga ja vasaku käe esimene sõrm parema käe põidlagaga (joon. 3). Nüüd sõrmede paare teine teisest eemaldades, kukub rõngas vabalt maha (joon. 4).

Põhja Tähe skautidele

*Kui hajuma vaim kippus arvurägastikus
Ja aatetaevas muutus pilviseks,
Kui ideaalid vankuma löid karmis olevikus
Ja mõtted muutusidki süngeiks, tõsisteks.*

*Siis sõber Harri näitas poistel sihi helge
Ja koondas vaprä tähevendluse.
Nüüd kiirgab skautlust poistevägi julge —
Toob teistessegi sama kindluse.*

*Teid tervitan ma täheskaudid vaprä,
Kes skautlust rakendate elus, töös.
Te saavutised pole õhulossid haprad,
Vaid Teie täht on meilgi valgustuseks öös.*

*... On Põhjatäht nii hele teede tähis,
nii tähevendluses ka poisid me!
Usk Põhja tulevikkü — see meil' lähim,
ses usus igavesed oleme!*

Jaan Rajaleid.

Gaidide nurk

Mil kombel gaidliikumine saaks olla enam kasulik nüüdisaja elule

Nüüdisaja elu nõuab meilt palju. Selleks peame kasvatama oma noori sellises vaimus, et nad teovõimsate, töökate ja arukate kodanikena oleksid kasuks oma riigile ja eeskujuks oma perekonnaringis.

Et gaidlus oleks enam kasulik nüüdisaja elule, selleks peaksime enam rõhutama gaidluse nelja põhialust: iseloomu, tööskest, tervise eest hoolitsust ja ligimesetee-nistust.

Üks tähtsamaid elu edukuse seisukohalt on inimese iseloom. Iseloomu ei saa õpetada. Gaidluses on aga iseloomul suur tähtsus. Siin peab gaidlus kasvatama iseloomu. Tähtsaim on siinjuures juhi eeskuju. Talitab tema gaidi seaduste kohaselt, talitavad samuti ka tema gaidtüdrukud.

Peame äratama tüdrukuis huvi töö vastu. Suurel osal meie noortest puudub huvi ja armastus töö vastu. Kuna tööd teha ja osata on iga teovõimelise kodaniku au ja kohus, seda rohkem peaks püüdma noortes äratada huvi töö ja tööskest vastu. Ka kõige lihtsam töö on auks, kui seda teha hästi. Tööskest õpetamisel tuleks senisest enam rõhutada erialasid. Erialad annavad meile kätte palju võimalusi tööskest arendamiseks. Iga vanem tütarlaps peaks oma samaariitlaskutse, oskama korraldada ja juhtida oma majapidamist. Ka peaksime õppima võõrkeeli. Mida enam teadmisi ja oskusi omab üksikisik, seda kõrgem on rahva tööskestlik ja kultuuriline tase.

Hea tervis omab elukutses ja elu eduku-

ses suurima väärtuse. Sellepärast hoolitsegem oma tervise eest. Õpetagem tüdrukuile isiklikku vastutustunnet oma tervise suhtes. Kuna nüüd koolis pannakse suuremat rõhku võimlemisele ja spordile, siis on see küsimus ka gaidluse seisukohalt kergemini lahendatav. Äratagem tüdrukuis huvi uisutamise, suusatamise, ujumise, mängude jne. vastu. Korraldagem ettevalmistatud matku, jalutuskäike jne.

Kõik need kolm ala arendavad noorest eduka ja töödarmastaja kodaniku ja hea perekonnaema, mis omab suurt tähtsust meie väikese riigi elus. Neljanda alana oleks ligimesetee-nimine. Siia kuuluvad väikesed heateod, lahkus teiste vastu, eneseohverdamine kui ka isamaaarmastus. Siin ei aita vast mitte ainult ilusad sõnad, vaid siin aitab meid tegelik elu. Ka peaksime pöörama tähelepanu laagritele. Laager on koht, kus juht õpib tundma oma gaidi iseloomu (sest elades looduses, kaob kõik teesklemine, tungib esile õige iseloom), näeb oma tüdrukute töökust jne.

Meie ei peaks ka mitte unustama seltskondlikku käitumist. Nii arutledes võiks leida palju asju, mis oleksid kasuks nüüdisaja elule. On nii palju väliseid nõudeid, et just nagu kaob aeg, et mõelda ka kord oma sisemise „mina“ peale. Peame püüdma, et toimiksime alati gaidseaduste kohaselt, ka oma mõtteis.

Aliide Reitalu, ngdr.
Lääne Gaidmaleva tööjuht.

Kiri Sõbrale

Kallis sõber,

ma tean, mu kiri on Sulle üllatuseks — on ju meie kirjavahetus katkenud ammu, ammu — kuid, kui loed neid ridu, mõistad kindlasti, miks kirjutan.

See oli 6 aasta eest, kui tutvusin Sinuga. Oli suvi, laagrite aeg, ja minagi viibisin seal kuskil kaugel Vulgejõe rannal.

Olin teiskordselt laagris, teist aastat ka gaid ja ime siis, et vaimustusin piiritult igast laagri nn. pisinõksust, et püüdsin neid koguni ise läbielada. —

Ja siis tulidki Sina. Tulid — ja leidsid tee minu südamesse. Ja mul ei jäänudki muud üle, kui — olla õnnelik. Häid mõttekaaslasid leiab ju harva!

Lõppes laager, tuli lahkumine. Oli see vist meile mõlemale raske, sest miks muidu sõitsime selle lühikese jaamavahe, mille olid otsustanud kaasataha, pea sõnatult. Ent meele jäi ta mulle energilise selgusega: õlg-õla kõrval vagunitrepi, pea kohal tumenev taevas, kahvatud tähed, ümber vihisev tuul, eemal mahajääva linna vilku-

vad tuled, kõigile saateks aga vaguniratas-te rütmiline: ratt-rat-ratt-rat ... kuni tuli peatus, põgus käesurumine ja juba kaduski Su alati naeratav, optimistlik nagu tumedasse õhe — minu kõrvale jäi aga tühi koht, laulsid vaid rattad...

Möödusid päevad, aeg läks edasi, ent side meie vahele jäi — kirjad tegid oma töö! Meie mõlemi juhtlauseks seejuures näis olevat Sinu: „Dixi et animam salvavi!“ —

Mul oli vähe rääkida, olin ju veel vähik gaidluses, kuid Sinu kirjades leidus alati midagi uut, põnevat. Ikka mõni matk, laager, huvitav koordus, õhtu jne. Ja lugedes neid Sinu ridu, tärkas mus salajane soov, igatsus, ent millest hiljem kasvas välja sihikindel rühkimine eesmärgi poole — ja see oli: olla juhtiks sellistele tuliingelistele noortele, kes „vilistavad kui valus ja naeratavad lõbusalt kui raske.“ —

Nüüd on see eesmärk saavutatud: mul on oma rühm, omad tüdrukud ja kes, tõepoolest, on tuliingelistel noored.

Ja sellest oma rühmast tahangi Sulle täna jutustada — — —

Kui täpsemalt väljendada, siis meid on küll pisut enam kui rühm — meil on rühmitus 2 allüksusega, gaidide ja hellakeste-ga, ja meie territooriumiks on kohalik Tütarlaste Erakool koos Eraühisalgkooliga. Vastavalt sellele on ka meie rühmituse piirideks: koolijuhataja (-nna) ja klassijuhatajad, maleva vanem ja rühmit. vanemad ning lõpuks meie eneste poolt väljatöötatud korrareeglid. Mitmekesisuse mõttes oleme kasutanud vahel ka looduslikke piire, kuid need juhud on käinud siis ka valju karistuse alla.

Pindalalt on meie rühmitus määratult suur, kuid üksikud kõrgemad kohad hakkavad siingi silma, nagu: rühmituse, gaidrühma, hellakeste pere juhud, salgajuhid jt.

Asustatud on need kohad juba üsna ammu. Rühmituse juhi koht püsis juba asutamispäevast, 22. sept., 1936. a., minu käes (tollal piirdusime küll ainult gaidrühmaga). Pisikesed hellakesed oleme usaldanud Heljo kätte, gaidrühma juhtivaks jõuks oleme valinud aga Õie. Tublid tüdrukud on nad mõlemad. Praegu tegelevad, nii vähemalt „räägib rahvas“, vanusemuutmise-aktiooniga, et aga kiiremini jõuda I järku sooritama — tulevikuprobleemidest väikivad „tasa ning targu“.

Asulaid on meil kogusummas 6: 4 salka gaidrühmas ja 2 pesa hellakesteperes. Kord katsetasime ka vanemgaidide salgaga, kuid siis selgus tõsiasi, et 17 a. kooliplikadest vanemgaide, kui niisuguseid, ikka ei saa — ja sinna paika ta jäigi. —

Töö salkades läheb suurepäraselt. „Kari-kakra“ salk, Virve juhtimisel, on võtnud enda erialaks igasuguste plini-, pudru- jne. õhtute korraldamise, kus vahepaladena

harrastatakse ka plastikat. Kuid — „kuidas juht nõnda tüdrukud!“ —

„Rukkiille“ salk, eesotsas Lainega, ei taha sugugi arusaada tõsiasi, et meiegi seas „laul ei ole enam nii kõrgel aujärjel“ („E. S.“ nr. 2, 1940., lk. 32), sest nemad muud ei teekski kui laulaks, laulaks. Küllap vist siingi on selles „süüdi“ Laine!

„Lilial“ salk on oma motoks võtnud: „Siin me tegutseme vaikselt oma ette ...“ ja vaevalt keegi suudab nende Helgalt midagi põnevat „väljapinnida“. Kuuldavasti uurivad aga hoolega III järku.

„Liblika“ salga olen võtnud enda hoolde, et vähegi ohjeldada „ehtsaid“ tormitütred, kelledest jatkub igale poole, kel on indu kõigele ja kõigiks. . .

Hellakeste tragideks pesavanadeks on pikikesed Leida ja Vaike, kellede eeskujul siingi harrastatakse pea täiel rinnal balleti jne.

Kogusummas ulatub meie rahvaarv 50-le ja kuna enamus neist on tõelised tulihiinged, oleme nimekski võtnud „Tormitütred“.

Surevus meil on väike, määratu kiire on aga juurdekasv ja rühmit. 3. aastapäevaks oli rahvaarv kasvanud peagu 4-kordseks.

Koos hoiain ma seda massi Salgajuhtide Kogu kaudu. Kõnetunnid on mul igapäev, igal kellaajal — olen ma ju praegu veel enesesse koodanud ka sise-, välis-, haridus-, kohtu- jne. ministrid. Ka rühmituste post-telegraaf-telefon käib minu juurde. Kõik teed viivad ju Rooma!

Selline, kallis Sõber, on elu meie, „Tormitütarde“, maalinnas, sellised oleme meie „Tormitütred“ — rõõmsad, trallitavad aga ka südamlikud ja tõsised. Ja mina, ma olen uhke, et need on minu tüdrukud, sest mitte kõik tänapäeva noored pole sellised. Ja annaks Taevaisa, et meie elu edaspidigi selliseks jääks! Salajasemas südamesopis loodame koguni paremat! — — —

Parem elu!?

Sõber, võid Sina mulle ütelda, mis tähendab õieti see „parem elu“, läksid Sinagi ju teda kord otsima, jättes need vanad tuttavad teerajad?! Võid Sa mulle vastata?!

Sõber, me kohtusime nüüd, paljude aastate järele ja Sa ütlesid, et oled alanud uut elu, kuid ütle, tähendab see uus elu vanu teerad?! —

Istudes taas õlg-õla kõrval, tundus, nagu polekski olnud vahepeal neid pikki aastaid, nagu oleksime alles eile istunud seal kuski vagunitrepil — — —

Ent möödas on palju ja „mis möödas see läinud, meie aga astume edasi, ikka edasi!“

Las' tuleb suvi, siis haarama ka meie, „Tormitütred“, seljakotid, varustame end tugeva kepiga ja marssime välja avarasse maailma, veetes jumalikke päevi matkates, laagerdades.

Taas saabudes oleme aga kui mooramehed, sest tuul ja päike on meie kallal oma töö teinud, sisemiseltki oleme nagu teiseks muutunud, kuna oleme viimse võimaluseni täistuubitud igasuguste tähelepanekutega.

Algavale tööaastale astume aga julgelt vastu, teades, et pikale talvele järgneb päikeseküllane suvi ja —

„— kus sinitaevas, seal päikene;
kus päikene, seal elu; kus elu,
seal rõõmu, õnne — — —“

Sõber, astu Sinagi edasi mööda tuta-
vaid teeradu, võid sealtki leida Sa
uut elu — —

Elagu noorus, tulihingeline, sest tema on
annud mulle elumõtte — —!

Temale olen ma laulnud —

„Tormides võitleme,
marudes heitleme.

Ei me tea —

mis on hea,

„Tormitütrede“ oleme!

Täna laulan aga seda Sulle —
— mina — Ingeborg.

—:—

Hallo — juhid!

Möödunud on pikk külmaperiood. Kevade tulekuga hakkavad pakitsema ka väikesed ja suured käed täis töösoovi ja -indu. Andke oma gaidtüdrukuile võimalikult palju praktilist tööd. Aeg on selline, mis nõuab järelemõtlemist ja ratsionaliseerimist paljudel aladel. Kogu meie kodumaa naised mõtlevad, kuidas hoida kokku, kuidas kulutada vähem raha ja jõudu asjalt, et säästa seda kogu perekonna, kogu rahva hüveks. Võtke senisest enam oma töökavadesse praktilisi õpetusi ja oskuste omandamist kodumajanduslikel ja sotsiaal-hoolekande alal. Looge võimalusi praktiliseks tegutsemiseks ning elavaks mõttevahetuseks, sest mida oled teinud oma käega, näinud oma silmaga, see jääb meele. Meie erialade juhid on vilunud gaidereid omal alal. Pöörduge nende poole küsimustega, ülitage neid palju oma soovidega, nad ei keeldu teid abistamast, kui vajate nõu, kuidas mõnda asja õpetada paremini, huvitavamalt. Peame tegema kõik, arendama oma oskused ja teadmised maksimumini, sest meie rahvas on pisike hulk maailma suurrahvaste hulgas, kuid kui iga üksik meist suudab anda oma parimad võimed, oma tasakaaluka usaldatava isiksuse oma kodumaa teenistusesse, siis meie võime olla julged ja kindlad sammudes tulevikku! Tehkem kõik, mis on meie võimes!

Sigrid Elken.

PEASTAABI TEATEID.

Eesti Gaidmaleva üritusi celoleval
tegevusaastal.

Senisest enam gaidliku kasvatustöö süstematiseerimine ja distsipliini- ning kohusetunde süvendamine.

Gaidi järgukavade avaldamine trükis.

Erialade ja praktiliste oskuste rõhutamise ja süvendamine.

Suurim tähelepanu õppejuhtide ettevalmistusele.

Eriiline tähelepanu vanemgaidide organiseerimisele.

Võimalusel laagrite ja õppepäevade korraldamine ringkondade kaupa.

Eeloleval suvel üleriigilise õppejuhtide töölaagri korraldamine Toilas ning sellega ühenduses suvipäevad (eripäevadena ette nähtud vanemate- ja gaidereite-päev).

Korraldada töö rühmades veel praktilisemaks ja ajaõuetele vastavamaks a l k a d e k a u d u, kuna praegune aeg igalt üksikult nõuab just enam praktilist tegutsemisoskust ja kiiret otsustusvõimet.

„Nii veereb Issanda päike hommikust õhtuni oma rada. Sinu silm ei seleta tema samme; su kõrv ei kuule tema käiku. Aga tema loojenedes tead, et ta jälle tõuseb ja jätkab oma tegevust, soojendades maad, kuni tema viljad on valmid...“

Pestalozzi.

Vajalikke gaidjuhtide aadresse:

Peastaabi sekretär gdr. Sigrid Elken, Nõmme Lootuse pst. 83, tel. 518-95. NB! Äripäeviti 9—4 Tallinn, f-a E. Günther, Kuninga 8, tel. 426-80.

Eesti gaidide üldjuht ja Gaidereite Kogu juht gdr. Liis Juske, Pikasilla algkool, tel. Leebiku 7-d.

Hellakeste üldjuht gdr. Lonni Tark, Rakvere, Õli 7.

Gaidide üldjuht gdr. Alma Aid, Pärnu, Sillutise 6, tel. Pärnu 701.

Vanemgaidide üldjuht gdr. Agnes Rezold-Meiel, Tartu, Sõbra 21.

Eesti Skaudi toimetustliige gdr. Emilie Karik, Tallinn, pk. 199, tel. 444-37.

Püha gaidide 10-nes tegevusaasta.

On möödunud ümmargune aastate arv ajast, mil Pühasse asutati esimesi gaidrühmi Saaremaal. Kogu selle pika aja on gaidid tegutsenud oma praeguse energilise vanema pr. Aino Mägi hoole ja juhtimise all.

Ringkond on Pühase väike, seetõttu ka tüdrukute arv on püsinud 20 ümber. Praegu on rühmas 18 gaidi, üks aktiivsem kui

teine. Algajad andsid III j. ära, osa rühma andis II j. eksami ja osal on praegu käsil I j. andmine. Terve talve on järjekindlalt peetud koondusi 1 kord nädalas, valgustuse ja muude põhjuste pärast ikka terve rühmaga koos. Peale eksamite andmise on õpitud uusi laule ja harrastatud võimlemist.

Sügisel puhastati tiiki „kodu“ õuel, talve jooksul on gaidid üksi ja koos skautidega korduvalt jumalateenistusi kirikus kaunistanud lauludega. Korraldati emadepäeva-õhtu ja vabariigi aastapäeva puhul isamaaline-õhtu vastavate päevakohaste ettekannetega. Gaidid on koostööd teinud ka teiste kohalikkude org-idega. Koos vanemskautidega õpiti Särevi dramatiseering „Äripäev“, mis tuleb veel kord ettekandmisele. 9. märtsil oli pliiini-õhtu, kus tütarlapsed küpsetasid kuni 70 inimesele pannkooke.

Nii on talv kulunud kiireis askeldusis, kevade poole katvalse matku teha ja laagrisse minna. Töö hoog on hea, iga tüdruk on „alati valmis“ gaidluse juhtmõtete järele praegusel tõsisel ajal tegutsemas — loodame nii ka edaspidi.

— Tuul.

RAKVEREST

„Põhjataride“ 2. aastapäev

7. märtsil, s. a., möödus 2 aastat vanemgaidluse „taassünnist“ Rakvere Gaidmalevas. Et aeg ja olud seekord palju polnud suutnud killustada „esimesi teerajajaid“, ainuke „pereheitmine“ oli koguni kasuks malevale, siis võisid asutajad, nüüd üldtuntud „Põhjatarid“, üsna rahuliku südamega astuda saabuvasse suurpäeva.

Suurpäeva auks korraldati 9. skp. õhtune koosviibimine kutsutud külalistega — kus siis „unustati möödunud aegade murehetked, tunti rõõmu vaid käesolevaist õnnelikust silmapilgest“.

Aktuüsa avati traditsioonilise 10-küün-

la-stüütamisega, avasõna ja palvuse pidas gdr. Tark. Rühmajuhi n. gdr. Rinaldi sõnavõtt lõppes o m a laulu laulmisega. Järgmisena rühma-vanem gdr. Rauss andis rühmale üle Rakvere Maleklubi kingituse — malendid — mis vastu võeti tormilise aplausiga. Tervitusosas anti veel sõna R. G. M. juhile gdr. Laabole, n. skm. Veenig'ule (Rakvere Skautmalev), kirjalikult tervitasid kohalikud rühmit., rühmad ja pered, n. skm. Vallisoo Tallinnast jne., misjärele siirduti „pereema“ I j. gd. Mänd'i palvel kõrvalruumi „kehakinnitama“.

Siingi toodi tervitusi. Pealinna omad saabusid koguni „soojas“ lauakõnes — toojaks oli aga vana narvakas, eru-skaut Ants Angerjas. Üllatasid mõlemad, imetleti ka mõlemad...

Seltskondlikus osas nauditi tantsu, laulu ja mängu 2 „orkestri“ saatel. Lõpp tuli — kui tuli ja nii, kuis pidi tulema: õlg-õla kõrval sõprusringis, kõlas o m a laul.

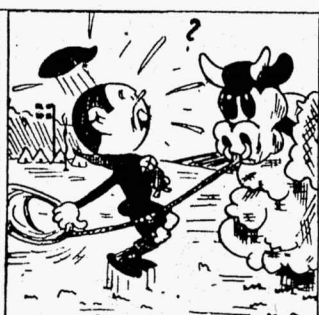
Gaidlus Paadremaal.

Läänemaa soode ja metsade keskel asuvas Paadremaal, teotseb juba kuuendat aastat veerandsaja liikmeline gaidrühm.

Üle oleme saanud oma rajamise ja organiseerimise aegadest. Nüüd on meil juba sihid ja ideaalid selgemad — rühime edasi teadlikult ning kavakindlalt. Koos kohalike skautidega levitame „Eesti Skauti“, õpime vajalikke matka- ja laagriteadmisi ning anname välja omavahelist ajakirja „Metsiku Lääne Pioneeri“.

Meie rühma juhtkonda kuuluvad: pr. Leida Ajango — rühmavanem, gaid Elli Pärnpuu — rühmajuh, gaid Armilda Koppel — rühma abijuht ja hellakeste juht.

Rühm jaguneb kahte salka. I salka juhib gaid Laine Brakmann ja II salka gaid Aino Jõnson.

Esimese Eesti skaudi Anton Õunapuu mälestusmärgist

Petseri Skautide Maleva poolt püstitati läinud aastal esimesele Eesti skaudile Anton Õunapuule tema langemiskohale mälestusmärk. Mälestusmärgi kavandi seletuskirjast loeme:

„Maleva võttis endale ülesandeks tähistada mõnesuguse mälestusmärgiga kohta, kus langes Vabadussõjas esimene Eesti skaut Anton Õunapuu. Kogutud andmetel ratsutanud A. Õunapuu luurekäigule, jõudes Pitaleva küla, praeguse Kuuse talu maale, tabanud nägemata vaenlase kuul

surmavalt ratsut, järgmised lasud sulgesid jäädavalt erksa isamaapoja silmad.

Samba esiküljel asuv reljeef kujutab ratsa malevast, kelle ratsu tabatuna kuulist, haavatult teeb surma hüpet.

Reljeefi all nimi, surma päev ja väeüksuse nimetus, kelle ridades võitles Õunapuu.

Tagaküljel skaudimärk reljeefis ja „Esimene Eesti skaut“.

Sammas on mõeldud valada peenendatud puhtast sinaktvärvi raudkivist. Peale kivistumist raiutakse sammas nii üle, et välimus oleks loomuliku raudkivi sarnane. Samba umbkaudne hind kr. 250.—“

Nii kõlab mälestusmärgi kavandi kirjeldus. Vahepeal on mälestusmärk koha peale ülesseatud, millest ka tehtud juurdelisatud ülesvõte. Mälestusmärk tuleks veel ülesraida ja alussamba osa mullaga ja mätastega üle katta. Seda kavatakse teha vara kevadel, et 26. mail s. a. mälestusmärk pidulikult õnnistada ja avada.

Enne kõike aga vajatakse tööde lõpetamiseks kr. 80.—. Puuduv raha loodetakse saada: KL Kalevi Malevalt, Kalevi Maleva ohv. kogult ja s. s. „Kalevilt“.

Pidulikule avamis- ja pühitsemistalutusele kavatakse kutsuda kõike skaute. Vastavad kutsed ja teated saadetakse laiali eeloleval aprillikuul. Käesolevat artiklit palutakse võtta ka kui vastavat kutset.

PEASTAABIST

ANTON ÕUNAPUU MÄLESTUSSAMBA ASI NIHKUB

Kuna lähemal ajal alatakse esimese Eesti skaudi Anton Õunapuu mälestussamba eeltöödega, palub peastaap ringkirja nr. 5 29, märtsil m. a. avaldatud üleskutse põhjal mälestusmärgi püstitamiseks malevate poolt kogutud summad maksta hiljemalt 1. aprilliks peastaabi p.-j. arvele nr. 180.

ÜLERIIGILISED ÜLDJUHI

PEASTAABI JUURE

Ühenduses skautliku töö edustamiseks üleriigilises ulatuses nimetas peastaap ametisse alajuhid hundude, skautide ja vanemskautidele, kellele ülesandeks on eel-

A. Õunapuu mälestusmärgi eestvaade.

mainitud harude juhtimine ja korraldamine üleriigilises ulatuses. Hundude alal nimetati skm. A. Peikel, skautide alal skm. E. Ots ja n.-skm. R. Tõnnus vanem-skautide alal. Kõik kolm nimetatud juhti kuulusid Tallinna Skautide Malevasse.

JÜRIPÄEVA ÜLENDUSTE ESITAMISE TÄHTPÄEV 1. APRILL

Peastaap palub malevaid esitada Jüripäeva ülendused peastaabile 1. aprillini s. a.

ANDMED EELOLEVA SUVE TEGEVUSE KOHTA

Palub peastaap malevaid esitada 1. aprilliks s. a. äramärkides suvel kavatsetavate laagrite, võistluste, õppepäevade, spordi-võistluste, suuremate matkade jne. kohta.

SKAUTLIKKUDE LAULUDE JA HÜÜETE VÕISTLUS

Peastaabi ringkirjas nr. 11 29. nov. m. a. väljakuulutatud lippkondade vaheline skautlikkude laulude ja hüüete võistluste tagajärjed kujunesid järgmiselt:

I koht — Haamse hundu kari — Saare Skautide Malevast. Preemiaks skautlikku kirjandust Kr. 15.— väärtuses.

II koht — Paadremaa lippkond — Pärnu Skautide Malevast. Preemiaks skautlikku kirjandust Kr. 10.— väärtuses.

III koht — nskm. Jaan Rajaleid — Tallinna Skautide Malevast. Preemiaks skautlikku kirjandust Kr. 5.— väärtuses.

TALLINNAST

KALJUKOTKASTE TALIPÄEVAD AEGVIIDUS

Kaljukotkaste lippkonna juhtidekogu korraldas 24. ja 25. veebruaril Aegviidus talipäevad, mis olid mõeldud ka esimese öö-päeva talilaagrina. Päevadest võttis osa 12 skauti.

Aegviidus ööbiti turistide kodu juures asuvas välkese majas.

24. veebr. õhtul peale suusatamist oli arutluse teemadeks „Salga vaim“ ja „Kuidas algajaid rühma vastu võtta ning eksamitele ettevalmistada. Viimase küsimuse üle refereeris rühmajuhht I jsk. R. Aru. Arutelu kestis vaheldumisi isamaaliste lauludega, kuni kella 23.30.

25. veebr. hommikul oli kella 07.00—09.30 suusatamine. Öösi oli sadanud värsket lund, eelmise päeva sula asemel — 10° C ning päikesesäras lumine mets, meelitas skaute nii, et ei tahetud einele tulla.

Peale einet oli arutelu mitmesugustel lippkonda puutuvais küsimustes. Vahepeal nskm. Vallis pani hapukapsasupi keema.

Arutelu järgi korraldasime luuremängu — jälgimise suuskadel, milline kestis üle kahe tunni.

Tagasi tulles ootas meid maitsev söök: pidi küll olema kapsasupp, kuid nagu Timo ütles, oli see supiks liiga paks ja pudruks liiga vedel.

Ohtuse rongiga sõitsime linna!

PÖLTSAMAALT

Sakala Skautide Maleva „Välehirve“ lippkond, mis arenes 1937. a. mais II jsk. Kuno Raudsepa poolt Põltsamaal ellukutsutud „Öökulli“ salgast, avaldab intensiivset tegevust. Lippkonna 57-pealisse koosseisu kuulub vanemskaute, skaute ja hundusid peamiselt gümnaasiumist ja progümnaasiumist, vähesel määral ka algkoolist, kus skautlus mõningate õpetajate poolt ei leia soovitust. — Poisid omavahel, s. o. skaudid ja noorkotkad, saavad väga hästi läbi, ja on sõlminud koguni mittekallalitungi-pakti — sõpruslepingu.

Gaidide organiseerimist on pidurdanud organisatsioonide ühendamiseks.

Möödunud sügisel avastasid välehirvlaste Kuuse tänaval vaikse nurgakese ja ehitasid sinna oma pesa. Aga sellega ei lepita veel. Lippkond hakkab kevadel omale maja ehitama. Plats maalilise lossisaariku näol on linnavalistusest renditud. Rahaküsimuse lahendamiseks tehakse jüriöö üks mürtsukas pidu, mille eel käib võimas lõke linna-pargis. Möödunud aastast lõkkest jäid linna rahvale parimad mälestused. Vahepeal on skaudid väga mõjuvalt esinenud, näiteks 23. veebruaril tõrvikrongkäigus ja 24. veebruaril paraadil ning paraadrongkäigul, kus lippkonna „parapantsik“ tervele pikale rivile jalatakti löi.

Pähkel.

VALGAST

„Concordia“ lippkond on seadnud k. a. oma juhtõnaks „Eesti Skauti“ tellimistel — „igale skaudile „Eesti Skaut“. Ja ta ongi selle peaaegu saavutanud Valga maleva 74 tellimisest on 31 tellimist „Concordia“ lippkonnat.

10. märtsil pidas „Concordia“ lippkonna vanemskautide rühm peakoosoleku, kus valiti uus rühma juhatus koosseisus: juht. — esk. E. Tuudelepp, abijuht I jsk. A. Sokkand, kirjatõimetaja II jsk. K. Kald, laekur II jsk. J. Pulst.

25. veebruaril k. a. korraldas Valga malev peo Valga Ühisgümnaasiumi ruumides. Ruumikas saal oli arvukalt täidetud vanadest ja noortest. Ettekanded I jsk. J. Ainsaar'e juhtimisel õnnestusid ja olid mitmekesised.

„Lembitlaste“ lippkonnas teostus juhtkonna muudatus — lippkonna vanem — hr. E. Osso. Juht — n.-skm. E. Kallas, abijuht n.-skm. V. Põstlane, sekretär III jsk. L.

Kirjavastuseid.

Gaid A. K. Paadremaalt — Täname sinu saadetud ja edaspidi lubatud kaastöö eest. Ootame sinult iga kuu 15-daks lubaduse täitmist.

Skm. H. T. Saaremaalt — „Öö eesliinil“ kasutamine on olude sunnil edasi lükatud kuni Võidupühani...

N.-gdr. J. R. — „Gaidide õppevihust“ ilmub järgnevalt. Kui sul on veel tagavaraks midagi — siis tea, et nende parim „hoiukoht“ on toimetus.

Jaan — „Retk Gillwellisse“ algab aprillis...

Iriseja — Esialgu vaikime.

Riimi Purka — Täname. Vaja enne ilmumist lühendada.

Küsimus.

Soovin osta „Eesti Skaudi“ vanu aastakäike, kust neid saada, millised ja missuguse hinnaga? Või ei taheta neid müüa? „Punane-Kajak“.

*

Kas ei oleks võimalik avaldada „Eesti Skaudis“ vanemate skaudijuhtide juubelpilte (— nagu 10 aastat juht, jne.)

„Punane-Kajak“.

*

Kuidas on Skautmasterite Kogu aadress R.

Artma, skautrühma juht II jsk. E. Alliste, vanemskaute juht I jsk. J. Vares ja hundi-poegade juht II jsk. E. Viiding.

„Lombitu“ lippkonna skautrühma tegevus toimub täielikult salga süsteemil. Edukaid tegutseb II, s. o. „Käo“ salk, III jsk. R. Sindmäe juhtimisel.

„Hall-Hunt“ rühmas toimus juhtide vahetus — skm. A. Orav lahkus Valgast ja uueks juhiks valiti n-skm. A. Pedson.

UUS LIPPKOND ALUTAGUSEL

Neil päevil registreeriti peastaabis uus lippkond Alutaguse skautide malevas. Kiviõli Poola skautide lippkond. Üksuse vanemaks on õpetaja Murawslei Fooluvz ja juhiks Zaskarien Micorystov.

SAAREMAALT

PÜHAS TÖÖTAB SALGAJUHTIDE KOOL

Praegu töötab Pühas salgajuhtide kool, mida juhatab maleva juht skm. Henno Tammart. Salgajuhtide koolist võtavad osa Püha, Tõlluste ja Vätta poisid.

PÜHA POISTEST.

Oma möödunud aasta tegevusest võime näha, et poisid on kõvasti tegutsenud. Nii on tehtud hulk aastaid enne tööd, kui saadi Vätlale skaudid ja möödunud aastal läks see korda! Maleva aastapäevast võeti osa 30 poisiga, see on ka töö olnud, sest ilma vaevata ei ole midagi saadud.

Suurelt osalt tuli see ka sellest, et osa poisse ihkas merele ja nende ettevalmistuseks asutati ka meriskautide rühm, kelle nimeks on „Merivalvurite“ rühm, osa poisse oli huvitatud põllust ja jäid maa-skautideks, kelle nimeks on „Tõlluperelaste“ rühm.

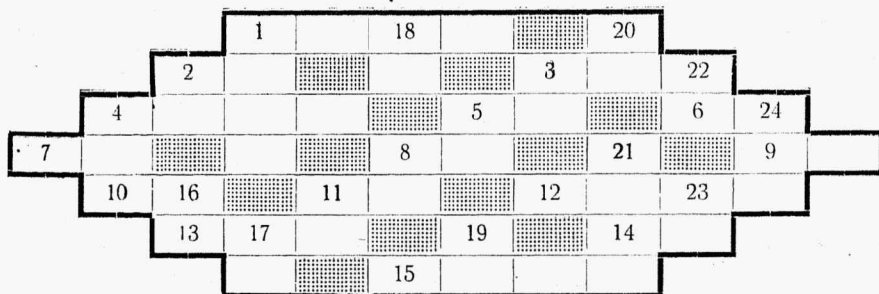
Praegu on Püha lippkonna vanemaks val-lasekretär Hain Maripuu, juhiks nskm. Tarmo Mägi, abiks nskm. Arno Kuusk ja sekretäriks II j. msk. Valter Maripuu. „Merivalvurite“ rühma vanemaks on vanemskaut Boris Jõe, juhiks II j. msk. Elmar Viil. „Tõlluperelaste“ vanemaks on hr. Kaarel Mägi, juhiks II j. sk. Aksel Lepik. Hundude vanemaks on koolijuhataja Aleksander Sepp ja juhiks II j. msk. Valter Maripuu.

Oma tegevusväljaks talvel on võetud viistlused rühmade vahel.

„I Merivalvur“.

Ajaviidet

— Silpristsõnad —

Silpristsõnad

A, A, BA, Cu, Do, Des, Dor, E, Go, Gu, Gu, Ha, Ju, Ka, Ka, Kal, Ko, La, Lu, Ma, Ma, Mar, Mõi, Mu, Na, Na, Nu, Ni, O, Pa, Ran, Re, Re, Re, Re, Ro, Ri, Sa, Sa, Sa, Si, Ta, Val, Ve, Ve, Vii;

Antud silpristsõna tuleb lahendada nagu tavalist ristsõna. Silpidest moodustada tähendustele vastavad sõnad. Sõna leidmisel kriipsutada maha antud silpidest vastav silp-täht ja see kirjutada sobivasse ruutu. Nii saate ristsõna avamisel ka ise ühtlasi kontrollida, kas käesolev ristsõna on õieti lahendatud. On ristsõnade lahendamisel kõik antud silbid sõnade leidmisel maha tõmmatud — ongi ristsõnad õieti lahendunud.

Põikread: 1. Riik Ameerikas 2. Looma kehaosa 3. Linn SSSR-is 4. Ajalooline loss Läänemaal 5. Linn Rootsisis 6. Prantsuse riigimees 7. Prantsuse maalikunstnik, † 8. Kuulus lahing Eesti ajaloo 9. Tuntud vabakunstnik 10. Vana-Roomlaste tervitus 11. Veesõiduk 12. Maitsev puuvili 13. Alevik Virumaal. 14. Asundus Tallinna lähedal 15. Itaalia ooperihelilooja, † 1801. a.

Püstread: 4. Poolsaar Kaug-Idas 2. Metsatükk 16. Jook 1. Mägi Eestis 17. Kuulus filminäitleja 11. Lind 18. Mehenimi 8. J. Aho teos 5. Mehenimi 19. Rahvustoit 3. Tuntuim kaliif ajaloo 20. Kreeka jumal 21. Suvituskoht P.-Eestis 22. Linn Rootsisis 23. Siseelund 24. Vennasrahva, Soome, kirjanik.

Õiged lahendused saata toimetusele hiljemalt 15. aprilliks 1940. Osavõtjate vahel loositakse välja 3 skautlikku auhinda.

„Eesti Skaut“ nr. 2 arvmõistatuse lahendajad.

Arvmõistatuse lahendusi tuli toimetusele kaunis palju. Loosimisel sai Konstantin

Pätsi eluloo. sk. Harry Kahu Mõisakülast. Huvitavasse mänguvalda I gd. Taisia Sudela Rakveres. „Eesti Skaudi“ käsiraamatu sk. Jaan Erm Tallinnas.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja N. KANN. Tegevtoimetaja: L. KÄRSEN. Toimet. liikm.: R. TÕNURI, V. SUIGUSAAR, E. OTS, A. VAKS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK. Talitusjuht: A. PEIKEL. Üksiknumbri hind 20 snt. Aastakäik Kr. 2.—. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr. 26. Telef. 476-96. Jooksev arve nr. 180.

Kummaline nähe!

Talitusejuht: „Kummaline! Möödunud kuuga kasvas „Eesti Skaudi“ tellijate arv poole suuremaks?“

Hüüdja hääl: „Kasvas jah! Sest sosistatakse, et „Eesti Skaudi“ tellimine tehakse kõigile skautidele — gaididele sunduslikuks!“

Tühijutt!

Iga gaid ja skaut tellib ja loeb nagunii

EESTI SKAUT'i

kui Teie ei usu

silmitsege kirjandust, mida loevad gaidid ja skaudid ja millest ägavad nende raamaturiiulid!

Eesti Skautide Maleva

III skaudi - õppejuhtide päevad

Tartus, Vahi koolitalus 25./26. III 1940. a.

K A V A:

Esmaspäeval, 25. märtsil 1940. a.

- Kl. 9.00—10.00 Osavõtjate registreerimine Tartu Skautide Maleva ruumides, Tartus, Gildi 8, IV korral.
- Kl. 10.30 Ühine ärasõit Tartust Vahile. Kogumine Tartu. Gildi 8. IV korrale.
- Kl. 11.15 Eine Vahil.
- Kl. 12.00 **Avakoosolek**

1. Vaimulik osa.
2. Avasõna.
3. Koosoleku rakendus.
4. Tervitused.
5. Hõimn.
6. SÖK tegevuse aruanne ja tegevuskava. Skm. H. Michelson.
7. Läbirääkimised aruande ja tegevuskava üle.

Kl. 13.45 **Teine koosolek**

1. „Skautide seaduste ja katsete õpetamine.“ Skm. H. Tammart.
2. Läbirääkimised ettekande kohta.

Kl. 15.00—16.90 Lõuna

Kl. 16.00 **Kolmas koosolek**

1. „Tegutsemine lippkonnas ja rühmaga.“ Skm. E. Ots.
2. Läbirääkimised
3. „Välitegevusest.“ Skm. R. Tõnuri.
4. Läbirääkimised ettekande kohta.

Kl. 20.00

Kl. 21.00 Ohtusõhk. Koldeõhtu. Vaba keskustelu, laulud jne.

Teisipäeval, 26. märtsil 1940. a.

Kl. 8.00

Eine.

Kl. 9.00

Neljas koosolek

1. „Salga töö, eriti sisetegevuse osas, ühes aruteluga.“ Skm. E. Pávelson.
 2. Skautliku kirjanduse käsitlemine. Skm. H. Paalmani.
 3. „Tegevusraamatud ja asjaajamine.“ Skm. E. Priiman.
- Läbirääkimised iga ettekande järele.

Kl. 12.00

Viies koosolek

1. „Juhi töövihk.“ Skm. E. Ots.
2. „Praktil. tööd, mudelid, sõlmed, harjutusi jne.“ Skm. A. Peikel.

Kl. 14.00

Lõuna.

Kl. 15.00

Kuues koosolek

1. „Skautlikud pidustused.“ Skm. R. Tõnuri.
2. „Skautlik propaganda.“ Skm. H. Paalmani.
3. Läbirääkimised ettekannete üle.
4. Õppekavade lõpetamine.

Kl. 17.09

Kl. 19.00

Tagasisõit Vahilt Tartusse.
Ühine koosviibimine. Helilooja A. Lätte austamine Tartu skautide ja gaidide malevate ühisel korraldusel.